

S NYT U

**MEDDELELSER
FRA**

**SELSKABET FOR
NATURLÆRENS UDBREDELSE
Stiftet 1824 af H.C. Ørsted**

**August 2004
16. årgang nr. 4**

SELSKABET FOR NATURLÆRENS UDBREDELSE

Efterårets tema er: ”Hvor danskere er brudt igennem”

Mandag den 13. september 2004 kl. 19.30

FOREDRAG

Steno og virkeligheden

v/Lektor Ella Hoch, Midtsønderjyllands Museum, Gram

Foredraget holdes på Geologisk Museum, Øster Voldgade 5-7, Kbh. K.

Descartes: ”.. at søge sandheden i [natur]videnskaberne” (*Discours de la méthode ..*, Leyden 1637) beskrev den ny filosofiske og videnskabelige åndsretning i 1600-tallets Europa. Niels Stensen, født i København i 1638, studerede medicin ved Universitetet på baggrund af klassisk sprog og kultur og mødte de moderne strømninger gennem litteraturen, indtil han i 1659 fik støtte til en studierejse i det førende Vesteuropa. En udmærket skoling fra København, udviklede evner til observation og analyse og inspiration fra ligesindede førte ham til ny erkendelse inden for anatomi, fysiologi og siden geovidenskab, der vakte beundring i det dannede Europa. Stenos sprogfærdighed, følsomhed og takt var ikke mindre betydningsfulde. Virkelighedssans og følsomhed gjorde ham tidligt skeptisk over for akademisk hovmod, så som Descartes' påstand, at dyr har ingen følelser. De markerede ham også som en begavet lærer. Han fik dog aldrig en ordinær universitetspost. Foredraget vil lægge særlig vægt på europæeren Stenos bidrag til den realistiske naturopfattelse.

Mandag den 4. oktober 2004 kl. 19.30

FOREDRAG

Tycho Brahe

v/Dr.scient. Jens Martin Knudsen

Foredraget holdes på Geologisk Museum, Øster Voldgade 5-7, Kbh. K.

I foredraget præsenteres det synspunkt, at hele den empiriske naturvidenskab udspringer fra den danske astronoms arbejde. Gennem Tycho's observationer og Keplers regninger nåede den kvantitative videnskab - for første gang i historien - et højdepunkt. Tycho Brahe er således en af de få danskere, der har haft afgørende indflydelse på verdenshistorien.

Mandag den 8. november 2004 kl. 19.30

MUSEUMSBESØG OG FOREDRAG

OLE RØMER

v/Afdelingsleder Claus Thykier, Ole Rømer Museet.

Arrangementet foregår på Ole Rømer Museet, Kroppedals Alle 3, 2630 Tåstrup.

Vi vil få et mindre foredrag om Ole Rømer samt en generel omvisning i Museets permanente udstilling om Astronomi og Ole Rømer, særudstilling om mål og vægt gennem 350 år ”Målt og Vejet” samt en helt ny udstilling i anledning af Ole Rømer Museets 25 års jubilæum.

SELSKABET FOR NATURLÆRENS UDBREDELSE

Tilmelding til dette arrangement er nødvendig og kan foretages til Bente Egaa,
Tlf.: 35 87 88 04 eller e-mail: snu@naturvidenskab.net senest den 25. oktober.

Der er ingen offentlige transportmuligheder til Museet. Vi vil gerne prøve at koordinere samkørsel, så hvis du har mulighed for at tage nogen med i din bil, hører vi gerne om det.

Mandag den 29. november 2004 kl. 19.30

FOREDRAG

Niels Bohr og atomfysikkens barndom

*v/Professor, Dr.scient. Helge Kragh, Institut for Videnskabshistorie,
Århus Universitet*

Foredraget holdes på Geologisk Museum, Øster Voldgade 5-7, Kbh. K.

Niels Bohr er kendt både som en af det 20. århundredes mest fremragende teoretiske fysikere og for sin filosofiske fortolkning af kvantemekanikken, den sk. københavnerfortolkning. Foredraget vil fokusere på Bohr som fysiker, og især på hans banebrydende atomfysiske teori fra 1913 og dens udvikling til kvantemekanikken i 1920'erne. Denne teori, som Bohr i 1922 fik nobelprisen for, er forlængst forladt, men den var en afgørende forudsætning for den moderne kvantemekanik, sådan som udviklet 1925-26 af Heisenberg, Schrödinger o.a. Bohrs "gamle" kvanteteori for atomer er et smukt eksempel på en fysisk teori, og den indeholder mange aspekter der ikke er alment kendte, herunder et ambitiøst forsøg på at forstå kemien på et atomfysisk grundlag.

SELSKABET FOR NATURLÆRENS UDBREDELSE

Direktionen i Selskabet for Naturlærens Udbredelse udgøres af:
Direktør Søren Damgaard, lektor Erik Schou Jensen, professor Poul Erik Hansen, lektor Malte Olsen, direktør Ole Mørk Lauridsen, professor Søren Brunak, lektor Jørn Johs. Christiansen (sekretær), professor, dr.scient. Dorthe Olesen (formand).

Et medlemskab af SNU koster:

150,- kr. for ordinære medlemmer

75,- kr. for studerende

400,- kr. for virksomheder

Beløbet kan indbetales på giro nr.: 9 03 23 63

**Som medlem af SNU får man gratis tilsendt bladet KVANT,
TIDSSKRIFT FOR FYSIK OG ASTRONOMI.**